

روابط روسیه و سوریه وارد فاز جدیدی می شود؟

جولانی در کرملین

صفحه ۱۱

پولیتیکو به نقل از یک منبع مطلع مطرح کرد

توافق با ایران یکی از سه هدف مهم ترامپ

صفحه ۶

بانک مرکزی ارز بخش خصوصی را راهزنی می کند

مهمترین فاکتورهای

جراحی اقتصادی

چهار فعال بخش خصوصی هر یک از زاویه‌ای متفاوت، اولویت‌های حیاتی برای آغاز جراحی اقتصادی در کشور را مطرح کرده‌اند.

از حذف ارز چند نرخی و پایان دادن به رانت‌های ارزی، تا اصلاح ساختارهای دیوان‌سالارانه و بازتعریف مسئولیت‌ها در نظام مجوزدهی؛ از ضرورت احترام به مالکیت خصوصی و توقف سیاست‌های مصادره‌محور، تا حمایت واقعی از تولید و کاهش تورم از مسیر اصلاح مدل‌های مالی.

در شرایطی که اقتصاد ایران با چالش‌های ساختاری، تورم مزمن، ناترازی‌های گسترده و بی‌اعتمادی عمومی مواجه است، بحث جراحی اقتصادی به یکی از کلیدواژه‌های پر تکرار در ادبیات سیاست‌گذاری تبدیل شده است. اما این جراحی، برخلاف تصور رایج، صرفاً به اصلاح قیمت‌ها یا حذف پارانه‌ها محدود نمی‌شود؛ بلکه نیازمند بازنگری عمیق در بنیان‌های حکمرانی اقتصادی، ساختارهای نهادی و شیوه تعامل دولت با بخش خصوصی است.

در گفت‌وگو با چهار فعال بخش خصوصی، هر یک از آنان از زاویه‌ای متفاوت، اولویت‌های حیاتی برای آغاز این جراحی را مطرح کرده‌اند. از حذف ارز چند نرخی و پایان دادن به رانت‌های ارزی، تا اصلاح ساختارهای دیوان‌سالارانه و بازتعریف مسئولیت‌ها در نظام مجوزدهی؛ از ضرورت احترام به مالکیت خصوصی و توقف سیاست‌های مصادره‌محور، تا حمایت واقعی از تولید و کاهش تورم از مسیر اصلاح مدل‌های مالی.

این نظرات نشان می‌دهد که بخش خصوصی تنها خواهان اصلاحات است، بلکه برای آن نقشه راه نیز دارد. شرح در صفحه ۱

لبوبوهایی که لوفوفو آب درمی آیند

ماجرای یک

نشستی فرهنگی!

صفحه ۶

سعید مظفری درگذشت

دوبله ایران یکی از

ستون‌هایش را از دست داد

صفحه ۶

یک تحلیلگر مسائل عراق:

سرنوشت حشدالشعبی به نتایج انتخابات عراق بستگی دارد

نخست‌وزیری می‌رسد. در عراق، برخلاف ریاست‌جمهوری که بیشتر جنبه تشریفاتی دارد، منصب نخست‌وزیری از اهمیت بسیار بالایی برخوردار است، زیرا نخست‌وزیر، رئیس دولت و فرمانده کل قواست و تقریباً همه صلاحیت‌های اجرایی در اختیار اوست.

ایران و عراق بیش از هزار کیلومتر بر سر تشکیل فراکسیون بزرگ‌تر و در نهایت، تعیین نخست‌وزیر است. اهل‌سنت نیز از مدت‌ها پیش تلاش کرده‌اند جایگاه نخست‌وزیری را به دست آورند، اما تحقق این هدف وابسته به نتایج نهایی انتخابات است.

*** آثار احتمالی این انتخابات بر روابط عراق و ایران را چگونه ارزیابی می‌کنید؟ این روابط به چه سمتی حرکت خواهد کرد؟ حدود ۶۵ درصد مردم عراق شیعه هستند و به همین دلیل، نخست‌وزیر این کشور معمولاً از میان شیعیان انتخاب می‌شود. روابط میان مردم عراق، به‌ویژه شیعیان و حتی کردها، با ایران بسیار عمیق و ریشه‌دار است. این روابط فرهنگی، مذهبی و اقتصادی است.

ایران و عراق بیش از هزار کیلومتر بر مشترک دارند و بیشتر استان‌های عراق در مجاورت مرزهای ایران قرار گرفته‌اند. تنها استان‌های موصل و رمادی در غرب عراق از این قاعده مستثنا هستند. همین نزدیکی جغرافیایی باعث شده مبادلات اقتصادی میان دو کشور آسان و گسترده باشد. این وابستگی متقابل، روابط دو کشور را مستحکم‌تر کرده است. از نظر تاریخی هم این روابط سابقه‌ای طولانی دارد؛ از دوران ساسانیان و وجود مراکز مهمی چون مدائن و طاق کسرا گرفته تا پیوندهای مذهبی میان حوزه‌های علمیه قم و نجف. این پیشینه فرهنگی و مذهبی به‌قدری عمیق است که به‌سختی می‌توان تصور کرد کشوری بتواند بر این ارتباط تأثیر منفی بگذارد.

*** درباره مناسبات و روابط سیاسی و دیپلماتیک وضعیت چگونه‌است؟

به نظر من، حتی در سطح سیاسی و دیپلماتیک نیز این روابط پایدار خواهد ماند. پس از سقوط صدام در سال ۲۰۰۳، مردم دو کشور عملاً مرزها را از میان برداشتند و رفت‌وآمدهای گسترده‌ای میان ایران و عراق شکل گرفت. دولت‌های دو کشور نیز ناگزیر به احترام گذاشتن به این روابط مردمی شدند. بنابراین، بعید می‌دانم دولت آینده عراق، هر ترکیب و گرایش که داشته باشد، بتواند تغییری اساسی در روابط تهران و بغداد ایجاد کند. این پیوندها، چه از نظر مذهبی و فرهنگی و چه از نظر اقتصادی و امنیتی، آن‌قدر ریشه‌دار است که حتی اگر دولتی با رویکردی متفاوت روی کار بیاید و دشمن شیعی، از جمله اطار تشیعی (چارچوب هماهنگی احزاب شیعی)، از او خواسته‌اند در انتخابات مشارکت کنند، اما ناآکنون این درخواست‌ها ناپذیرفته است.

با وجود این، بخشی از هواداران صدر ممکن است به‌صورت غییرسمی و پنهان در انتخابات شرکت کنند. برخی از آنان احتمالاً به نامزدهایی نزدیک به او، از جمله محمد شیاع سودانی، رأی خواهند داد. گرچه مقتدی صدر رسماً انتخابات را تحریم کرده، اما به نظر می‌رسد در عمل و به‌صورت غیرعلنی، بخشی از جریان صدر به سودانی گرایش دارد. البته این موضوع هنوز قطعی نیست، اما احتمال آن وجود دارد.

*** شانس چارچوب هماهنگی احزاب شیعه با همان اطار تشیعی برای تبدیل شدن به فراکسیون اصلی پارلمان چقدر است؟ نتایج انتخابات در این زمینه بسیار تعیین‌کننده است. اگر سنی‌ها و کردها بتوانند با یکی دو حزب شیعی وارد ائتلاف شوند، احتمال دارد معادله قدرت به‌کلی تغییر کند و حتی فردی غیر از گزینه‌های سنتی شیعه، نخست‌وزیر شود. نتایج انتخابات تعیین می‌کند که چه جریانی فراکسیون بزرگ‌تر را تشکیل می‌دهد و در نتیجه، چه کسی به

برسانند. در واقع، آن‌ها می‌خواهند نیروهای حشدالشعبی و جریان‌های رادیکال را از مرکز قدرت دور کنند.

*** بنابراین از نظر شما احتمال این که نیروهای شیعه در انتخابات پیش روی عراق قدرت بگیرند، کم است؟

قدرت را به دست می‌گیرند زیرا اکثریت با آن‌ها است. اما فشارهای خارجی بر این است که شخصیت‌های شیعه‌ای به قدرت برسند که تندرو و انقلابی نباشند، روابط محدودی با ایران داشته باشند، در قبال حشدالشعبی موضعی میانه‌رو اتخاذ کنند و با آن ارتباط زیادی نداشته باشند. آمریکا و ترکیه کنار ارتش، نیروهای انتظامی و امنیتی، به‌عنوان یک نیروی سیاسی، تلاش می‌کنند شخصیتی شیعه اما میانه‌رو بر مسند قدرت‌بنشیند.

*** فشارهای موجود برای انحلال حشدالشعبی به نظر شما به چه نتیجه‌ای منجر می‌شود؟ آیا در نهایت این سازمان در ارتش ادغام خواهد شد؟

حدود دو ماه پیش، پیش از انتخابات، قانونی در مجلس عراق مطرح شد که براساس آن، حشدالشعبی به‌عنوان یک نهاد مستقل شناخته شود. چهار سال پیش، حشدالشعبی به‌صورت رسمی زیر نظر فرمانده کل قوا و به‌عنوان بخشی از نیروهای مسلح عراق تعریف شد. اما در قانون جدید، دولت عراق و گروه‌های شیعی پیشنهاد کردند که حشدالشعبی در کنار ارتش، نیروهای انتظامی و امنیتی، به‌عنوان یک نیروی مستقل در چارچوب نیروهای مسلح عراق باقی بماند.

تا این قانون تصویب نشود. دیدگاه واشنگتن این است که حشدالشعبی باید منحل شود و نیروهای آن در ارتش و نیروهای امنیتی ادغام گردند؛ به‌عبارتی، نباید به‌عنوان یک نیروی مستقل باقی بماند.

در کنار نیروهای حشدالشعبی، نیروهای مقاومت نیز در عراق فعال‌اند که در چارچوب محور مقاومت تعریف می‌شوند، اما به‌صورت رسمی جزو حشدالشعبی نیستند. قرار بود در همان قانون جدید، این نیروهای مقاومت هم به حشدالشعبی ملحق شوند، اما به‌دلیل فشارهای آمریکا و برخی ملاحظات منطقه‌ای، از جمله جنگ اسرائیل و ایران و تحولات مربوط به حزب‌الله لبنان، دولت عراق این طرح را از دستور کار مجلس خارج کرد تا بررسی آن به بعد از انتخابات موکول شود.

در مجموع، حشدالشعبی در حال حاضر رسماً بخشی از نیروهای مسلح عراق است، اما دو دیدگاه متفاوت در این باره وجود دارد: یک دیدگاه معتقد است حشدالشعبی باید به‌صورت رسمی جزو نیروهای مسلح و تحت فرماندهی کل قوا باقی بماند، و دیدگاه دیگر می‌گوید باید به‌عنوان نهادی مستقل در کنار ارتش تعریف شود.

شیعیان عمدتاً از حفظ ساختار مستقل حشدالشعبی حمایت می‌کنند، اما اهل‌سنت این رویکرد را نمی‌پذیرند و معتقدند چون بیشتر اعضای حشدالشعبی شیعه هستند، این نیرو باید منحل و در ارتش ادغام شود. البته اگر قرار باشد حشدالشعبی منحل شود، موضوع نیروهای پیشمرگه کرد نیز مطرح می‌شود، زیرا آن نیروها هم باید در همان چارچوب ادغام یا منحل شوند.

*** بنابراین از نظر شما پیشبینی آینده حشدالشعبی در حال حاضر امکان‌پذیر نیست؟

خیر؛ این مسئله احتمالاً بعد از انتخابات دوباره در مجلس مطرح خواهد شد و نتیجه آن تا حد زیادی به نتیجه انتخابات

یک تحلیلی‌گر مسائل عراق معتقد است: «در انتخابات قبلی، میزان مشارکت در استان‌های شیعه‌نشین به بیست درصد هم نرسید، که این موضوع برای شیعیان بسیار خطرناک است. اگر در انتخابات پیش رو هم مشارکت پایین باشد، ممکن است توازن قدرت در عراق به‌ویژه در سمت نخست‌وزیری تغییر کند، چرا که اهل‌سنت و کردها نیز چشم به این موقعیت دارند؛ به‌ویژه سنی‌ها که تمایل دارند نخست‌وزیر از میان خودشان انتخاب شود.»

به گزارش خبرنگاران در آستانه انتخابات پارلمانی عراق، محمداصالح صدقیان، تحلیلگر مسائل عراق، در گفت‌وگو با خبرنگاران با اشاره به اهمیت این انتخابات گفت: «واشنگتن اگرچه توان تأثیرگذاری مستقیم بر روند رأی‌گیری را ندارد، اما همواره پس از برگزاری انتخابات و در مرحله تعیین نخست‌وزیر، نقش فعالی ایفا می‌کند و تلاش دارد چهره‌ای شیعه اما میانه‌رو را بر مسند قدرت بنشاند.»

او با تأکید بر اینکه ساختار مذهبی، فرهنگی و تاریخی عراق پیوندی عمیق با ایران دارد، تصریح کرد: روابط تهران و بغداد چنان ریشه‌دار است که حتی دولت‌هایی با گرایش‌های متفاوت یا حتی مخالف جمهوری اسلامی نیز نمی‌توانند آن را تضعیف کنند.

*** تأثیرگذاری آمریکا در انتخابات سراسری پارلمان عراق از نظر شما چگونه خواهد بود؟ آیا آمریکا برای کنار رفتن گروه‌های شیعی که از سال ۲۰۰۳ قدرت را در دست دارند، در این انتخابات تلاش خواهد کرد؟

این انتخاباتی که قرار است یک ماه دیگر برگزار شود، برای عراق بسیار مهم است و در نهایت هم به دست خود مردم عراق رقم می‌خورد. البته در بیست سال گذشته مشکلات زیادی در عراق وجود داشته است؛ از جمله فساد اداری و مالی و ناتوانی دولت‌ها در پاسخ به مشکلات مردم.

دولت عراق در اختیار شیعیان است، فرمانده کل قوا هم از میان شیعیان انتخاب می‌شود و ۹ استان عمدتاً شیعه‌نشین نیز در اختیار آن‌هاست. اکثریت پارلمان هم در دست شیعیان است. با این شرایط، من بعید می‌دانم آمریکا بتواند در روند انتخابات دخالت کند؛ همان‌طور که پیش‌تر هم نتوانست چنین کند. اما بعد از انتخابات، یعنی در مرحله تعیین نخست‌وزیر، آمریکا معمولاً نقش پررنگ‌تری دارد و تلاش می‌کند بر انتخاب نخست‌وزیر تأثیر بگذارد.

در انتخابات قبلی، میزان مشارکت در استان‌های شیعه‌نشین به بیست درصد هم نرسید، که این موضوع برای شیعیان بسیار خطرناک است. اگر در انتخابات پیش رو هم مشارکت پایین باشد، ممکن است توازن قدرت در عراق به‌ویژه در سمت نخست‌وزیری تغییر کند، چرا که اهل‌سنت و کردها نیز چشم به این موقعیت دارند؛ به‌ویژه سنی‌ها که تمایل دارند نخست‌وزیر از میان خودشان انتخاب شود.

بنابراین به‌نظرم آمریکا تا پیش از انتخابات دخالت مستقیمی نخواهد داشت، اما بعد از اعلام نتایج، برای شکل‌گیری دولت و تعیین نخست‌وزیر دخالت می‌کند. در این مرحله، معمولاً چهره‌هایی مانند محمد شیاع سودانی، نوری مالکی یا مصطفی کاظمی به عنوان گزینه‌های شیعیان مطرح می‌شوند. با این حال، یک معادله توازن قوا در عراق وجود دارد و دخالت‌های خارجی نیز زیاد است؛ از جمله از سوی آمریکا، کشورهای عربی خلیج فارس، اردن و حتی ترکیه. ترکیه به‌ویژه در حمایت از گروه‌های سنی نقش فعالی دارد. کشورهای عربی نیز در این انتخابات تلاش می‌کنند شخصیت‌های میانه‌رو را به قدرت

خبر

سخنگوی دولت:

اقدام دولت در هر زمینه‌ای با توجه به حفظ معیشت مردم انجام می‌شود

سخنگوی دولت با تأکید بر اینکه هر اقدامی در زمینه قیمت بنزین به اطلاع مردم خواهد رسید و پنهان‌کاری انجام نخواهد شد، تأکید کرد: دولت هرگز اجازه نخواهد داد اقداماتش بر اقشار آسیب‌پذیر جامعه و معیشت مردم تأثیر منفی بگذارد.

به گزارش ایسنا، فاطمه مهاجرانی در حاشیه جلسه امروز هیئت دولت در جمع خبرنگاران با اشاره به مصوبات هیئت دولت اظهار کرد: تداوم اجرای طرح توسعه بندر صیراف در دولت مصوب شد و نیز استرداد لایحه مشاغل حساس نیز به تصویب رسید چراکه نظر دولت را در زمینه به کار گیری افراد محقق نمی‌کرد و حتی شامل اعضای هیات علمی دانشگاه‌ها نیز می‌شد.

وی در پاسخ به پرسشی درباره برنامه دولت در زمینه افزایش قیمت بنزین اظهار کرد: دولت هر کاری انجام دهد پنهان کاری نمی‌کند و با مردم به شکل مستقیم موضوع را مطرح خواهد کرد. در زمینه‌ها شده موضوع معیشت مردم و جلوگیری از اثرات هر اقدامی بر اقشار آسیب‌پذیر در نظر گرفته می‌شود و دولت هرگز اجازه نخواهد داد فشاری به اقشار آسیب‌پذیر وارد شود.

مهاجرانی تصریح کرد: هر تصمیمی که قرار باشد در این زمینه اتخاذ شود با تکیه بر تامین معیشت مردم و اثرات این اقدام بر اقشار فرودست عملی خواهد شد و البته هیچ تغییری در سهمیه‌های اولیه افراد به وجود نخواهد آمد. مهاجرانی تأکید کرد: هیچ کس مایل نیست فشاری به مردم وارد شود، اما باید به این نکته توجه کنیم که نمی‌توانیم واقعیت‌ها را چشم پوشی کنیم، اگر بخواهد کاری صورت بگیرد روی سهمیه معمول مردم نیست روی سهمیه های اضافه ای است که اگر با مردم صحبت کنیم حتما راهکارهایی را درمورد آن مطرح می‌کنند. وی با بیان اینکه در یک روز بالغ بر ۱۹۷ میلیون لیتر بنزین مصرف می‌کنیم و میانگین مصرف ما حدود ۱۶۰ میلیون لیتر است، تأکید کرد: میزان مصرف سگوی خرید و فروش طلا فعال است، بنزین را با عددی وارد می‌کنیم و با یک عدد خیلی کمتری می‌فروشیم، هر تصمیمی گرفته شود به طور حتم موضوع معیشت مردم و اثرات آن بر اقشار به خصوص آسیب‌پذیر دیده خواهد شد.

مهاجرانی یادآور شد: دولت مصوبه‌ای درخصوص بنزین نداشته است؛ موضوع اصلاح قیمت بنزین در راستای رفاه مردم موضوعی است که سالهاست مطرح است و به این بازمی‌گردد که یک روزی اعلام کردیم که قیمت بنزین باید ثابت باشد که همین موضوع تبعاتی به دنبال داشت. هرگونه اصلاح قیمت با درنظر گرفتن تبعات اجتماعی آن بررسی خواهد شد. سخنگوی دولت با بیان اینکه ۵۶۰ تأکید کرد: مشکل ویژه‌ای در آنها وجود ندارد. مقدار میعانات گازی که باید به این پالایشگاه‌ها می‌رسید، دچار نوساناتی بوده، اما طبق گزارشی که در اختیار داریم، این موضوع مرتفع شده است. البته اگر موضوع خاصی وجود دارد، حتماً منتقل کنید تا پیگیری کنیم.

وی افزود: درمورد صادرات نفت نیز، همان‌طور که وزیر توضیح داد، صادرات ادامه دارد و از مسیرهایی که وزارتخانه تعیین می‌کند، انجام می‌شود. در شهریور ماه شاهد رشد صادرات بودیم و موجودی انبارها کاهشی بود که این نشان از افزایش تقاضا و تحرک بازار است.

چه کسی حقیقت هواپیمای اوکراینی را می‌گوید؟

شمخانی علیه روحانی

صفحه ۴

آرین احمدی

سرمقاله

وقتی کالای فرهنگی از سید خانواده خط می‌خورد

در روزگاری که تورم، افزایش هزینه‌ها و دغدغه‌های معیشتی در صدر گفت‌وگوهای روزانه‌ی خانواده‌ها قرار گرفته، شاید طبیعی به‌نظر برسد که بسیاری از مردم در تلاش برای حفظ حداقل‌های زندگی، به ناچار دست به حذف یا کاهش برخی هزینه‌ها بزنند. اما وقتی این حذف‌ها به کالاها و خدمات فرهنگی می‌رسد — از خرید کتاب و بلیت سینما گرفته تا ثبت‌نام در کلاس‌های هنری یا سفرهای فرهنگی — موضوع دیگر تنها یک تصمیم اقتصادی نیست، بلکه به مسئله‌ای اضافی اجتماعی و فرهنگی تبدیل می‌شود که پیامدهای آن در درازمدت به مراتب عمیق‌تر از کاهش قدرت خرید است.

فرهنگ، برخلاف کالاهای مصرفی، فقط یک هزینه‌ی اختیاری نیست؛ سرمایه‌ای نرم و زیرساختی است که کیفیت زندگی را تعریف می‌کند. خانواده‌ای که فرزندانش کتاب نمی‌خوانند، موسیقی نمی‌شنوند، فیلم خوب نمی‌بینند و تجربه‌ی حضور در فضاهای فرهنگی را ندارند، شاید در ظاهر از هزینه‌های اضافی کاسته باشد، اما در واقع از رشد فکری، خلاقیت و حتی آرامش روانی خود کاسته است. حذف کالاهای فرهنگی یعنی کاستن از فرصت گفتگو، تخیل و تفکر ؛ یعنی محدود کردن دنیای درونی انسان‌ها در حصار نیازهای صرفاً مادی.

البته نمی‌توان از خانواده‌ها انتظار داشت در شرایط دشوار اقتصادی، بی‌تفاوت به دخل‌وخرج باشند. اما در این میان، آنچه اهمیت دارد، نگاه ما به «فرهنگ» است. اگر فرهنگ را کالایی لوکس بدانیم، حذفش در دوران تنگدستی منطقی به‌نظر می‌رسد. اما اگر آن را یک نیاز ضروری و بخشی از سلافت اجتماعی تلقی کنیم، آنگاه باید برای حفظش در هر شرایطی راهی بیابیم.

ادامه در صفحه ۲